

развој битке са Грцима) и показао се као користан технички трик, који добија своје пуно оправдање када је причање ефектније или погодније од евентуалног сценског приказивања самог догађаја. Теихоскопија, дакле, поприма стваралачки смисао само у случајевима када се ради о догађајима који се на сцени не могу довољно уверљиво извести (на пример битке, бродоломи, утакмице и сл.). Примењивали су је драматичари свих времена (Есхил, Агамемнон; Шекспир, *Јулије Цезар*; Гете, *Гец од Берлихингена*; Стерија, *Милош Обилић* и др.).²⁶ Поменута сцена из *Дугог живота краља Освалда* делимично се, и с елементима персифлаже, уклапа у ову схему (публика може, а не мора, да види чланове Савета). Цело заседање Краљевског савета приказано је кроз дијалог Краљице и генерала Жерара (свако од њих „узима реч“ по двадесет два пута, а само једну реченицу изговара Градски демократа). Улогу главног „посматрача с градског бедема“ има генерал Жерар: он отвара седницу и у Краљичино име обавештава Савет о убиству Краља, он Краљици представља говорнике које он и Краљица виде на сцени (Краљицу, генерала Жерара и Градског демократу публика види); коначно, он тумачи настану ситуацију („Ево шта је у питању: тврди се да је Краљ мртав, чињеница је да постоји леш. Али такође је чињеница да постоји нетакнута краљевска униформа и ознаке власти и краљевства, и да је та униформа са ознакама баш сада у престоној дворани, где прима акредитивна писма страних дипломата... Ухватили смо убицу Краљевог, а то је Доминик, бивши син нашег краља и краљице. То компликује ситуацију из два разлога: ако осудимо Доминика, значи признајемо да нема краља, а ако га не осудимо, значи дозвољавамо убиство краља...“) и даје решење да се она превлада („Предајем да, сходно ономе што су цењени предговорници рекли, Доминика осудимо на смрт јер компликује ситуацију, такође и Емилију јер такође компликује ситуацију... У градском листу ћемо објавити да ће у антиградском листу, који не излази, бити објављена опширна репортажа о трагичној смрти Емилије и Доминика. Хвала: Савет је завршен“).

Када чланови Савета све то без речи прихвате и одлазе, завршној сцени слике постаје јасније да љигави полтрон генерал Жерар све konce власти држи у својим рукама (Констанса: „Били сте бриљантни, генерале.“ Генерал Жерар: „Наградите ме тиме што ћете ми дозволити да са вама и краљем попијем чај у вашем

²⁶ Предраг Лазаревић, *Теихоскопија, Речник књижевних термина*, приређен у Институту за књижевност и уметност у Београду, Нолит, Београд 1985, 794.